دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

DUPLICATE ORIGINAL
«نسخه برابر اصل»

پرونده شماره ۶۰
شعبه سه
تصمیم شماره ۳-۶۰-۹ دی.سی.ا ئی

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL
دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده
FILED ثبت شد
DATE 30 MAY 1991
تاریخ ۹ /۳/ ۱۳۷۰

دولوپمنت اند ریسورسز کورپوریشن ،

خواهان،

- و -

دولت جمهوری اسلامی ایران ،

سازمان آب و برق خوزستان ،

سازمان امور اداری و استخدامی کشور ،

وزارت نیرو ،

وزارت کشاورزی ،

شرکت ملی نفت ایران ،

وزارت اقتصاد و

بانک مرکزی ،

خواندگان.

تصمیم

یک - پیشگفتار

۱ - خواهان، **دولوپمنت اند ریسورسز کورپوریشن** در تاریخ ۲۶ آبان ماه ۱۳۶۰ [۱۷ نوامبر ۱۹۸۱] دادخواست خود را به طرفیت **دولت جمهوری اسلامی ایران** ، **سازمان آب و برق خوزستان** ، **سازمان امور اداری و استخدامی کشور** ، **وزارت نیرو** ، **وزارت کشاورزی** ، **شرکت ملی نفت ایران** ، به عنوان جانشین **شرکت خدمات نفت ایران** ، **وزارت اقتصاد و بانک مرکزی** به ثبت رساند.

۲ - طرفین لوایحی راجع به کلیه موضوعات متنازع‌فیه در پرونده حاضر به ثبت رساندند. جلسه استماع مقدماتی در تاریخ ششم اردیبهشت ماه ۱۳۶۳ [۲۶ آوریل ۱۹۸۴] و جلسه استماع در روزهای هشتم و نهم اسفندماه ۱۳۶۴ [۲۷ و ۲۸ فوریه ۱۹۸۶] برگزار شد. طرفین اظهاریه‌ها و درخواست‌هایی در زمینه موضوعات شکلی عنوان کردند.

۳ - در تاریخ چهارم تیرماه ۱۳۶۹ [۲۵ ژوئن ۱۹۹۰] دیوان متن انگلیسی حکم پرونده حاضر را امضاء و ثبت کرد. متن فارسی حکم در تاریخ ۲۳ مهرماه ۱۳۶۹ [۱۵ اکتبر ۱۹۹۰] به ثبت رسید. دولوپمنت اند ریسورسز کورپوریشن و دولت جمهوری اسلامی ایران و دیگران ، حکم شماره ۳-۶۰-۴۸۵ مورخ چهارم تیرماه ۱۳۶۹ [۲۵ ژوئن ۱۹۹۰].

۴ - بدنبال ثبت حکم، سه خوانده از خواندگان پرونده، یعنی وزارت کشاورزی، وزارت نیرو و سازمان امور اداری و استخدامی کشور ("سازمان امور اداری") مدارکی نزد دفتر دیوان به ثبت رسانده، راجع به حکم اظهارنظر کردند.

دو - نظرات خواندگان درباره حکم

الف - وزارت نیرو

۵ - در تاریخ ۲۱ آبان ۱۳۶۹ [۱۲ نوامبر ۱۹۹۰] وزارت نیرو مدرکی تحت عنوان: "نظرات وزارت نیروی جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با رأی شماره ۳-۶۰-۴۸۵ مورخ چهارم تیرماه ۱۳۶۹ [۲۵ ژوئن ۱۹۹۰]" به ثبت رساند. وزارت نیرو با استناد به بند ۲ ماده ۳۲ و ماده ۳۷ قواعد آنسیترال از دیوان درخواست کرده است که (یک) راجع به بعضی مطالب مندرج در حکم توضیح دهد و (دو) دستوری صادر کرده، بعضی موضوعات را که وزارت نیرو حسب ادعا به استحضار دیوان رسانیده، لیکن دیوان در حکم صادره خود به آنها نپرداخته مورد رسیدگی قرار دهد. به علاوه، وزارت نیرو، بدون آنکه درخواست مشخصی از دیوان بنماید، اظهار داشته است که "در توجیه رد [درخواست وزارت نیرو برای برپایی جلسه استماع مجدد] از جانب دیوان نظریه‌ای عنوان نشده است".

ب - سازمان امور اداری و استخدامی کشور

۶ - در تاریخ ۲۱ آبان‌ماه ۱۳۶۹ [۱۲ نوامبر ۱۹۹۰] سازمان امور اداری سندی تحت عنوان: "نظرات سازمان امور اداری و استخدامی کشور در ارتباط با رأی شماره ۳-۶۰-۴۸۵" به ثبت رسانده و با استناد به مواد ۳۲ و ۳۵ قواعد آنسیترال، "تقاضای تأمین و احقاق حقوق خود" را کرد. درخواست سازمان امور اداری بر این اظهار کلی سازمان مبتنی است که در حکم صادره توضیح کافی درباره تصمیم دیوان مبنی بر مسئولیت [خوانده] داده نشده و مشخصا" اینکه بعضی دلایل ارائه شده توسط آن سازمان در لایحه ادعای متقابل، به قدر کافی در حکم مورد بررسی واقع نشده است.

ج - وزارت کشاورزی

۷ - در تاریخ ۲۴ آبان‌ماه ۱۳۶۹ [۱۵ نوامبر ۱۹۹۰] وزارت کشاورزی سندی تحت عنوان: "نظرات وزارت کشاورزی ایران در ارتباط با رأی شماره ۳-۶۰-۴۸۵" به ثبت رسانده، طی آن از دیوان تقاضا کرد که اقدام به "اصلاح و تکمیل رأی صادره" نماید. وزارت کشاورزی، با استناد به مواد ۳۶ و ۳۷ قواعد دیوان درخواست کرده است که ادله و مدارک جدیدی به دیوان ارائه دهد که حسب ادعا ثابت می‌کند که براساس مذاکرات اصلاحی که طرفین به عمل آورده بودند، خواهان استحقاق دریافت تنها ۷۰،۰۰۰/- دلار را داشته و نه مبلغی که دیوان مورد حکم قرار داده است.

سه - نتیجه‌گیری‌های دیوان

۸ - بیانیه حل و فصل دعاوی و قواعد دیوان علی‌الاصول اجازه نمی‌دهند که احکام صادره، مجددا" مفتوح شده و یا مورد تجدید رسیدگی قرار گیرند. بند ۱ ماده چهار بیانیه حل و فصل دعاوی اشعار می‌دارد: "تمام تصمیمات و احکام هیئت داوری قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود". همچنین، بند ۲ ماده ۳۲ قواعد دیوان مقرر می‌دارد: "حکم، کتبی بوده و اجرای آن برای طرف‌ها الزامی است"(۱). با این وصف، پس از آنکه حکم نهایی صادر می‌شود، قواعد دیوان صراحتا" اجازه می‌دهد که (یک) هر یک از طرف‌های پرونده مربوط از دیوان تقاضا کند که تفسیری از حکم

---

۱ - قسمتی از بند ۲ ماده سه بیانیه حل و فصل دعاوی مقرر می‌دارد: "اجرای امور هیئت طبق مقررات حکمیت کمیسیون سازمان ملل متحد درباره حقوق تجارت بین‌المللی خواهد بود، مگر در مواردی که توسط طرفین و یا توسط هیئت داوری به منظور اطمینان از اجرای این بیانیه اصلاح میشود". بند ۲ ماده ۳۲ قواعد دیوان که در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ۱۳۶۲ [سوم مه ۱۹۸۳] به تصویب رسید با بند ۲ ماده ۳۲ قواعد آنسیترال عینا" مطابقت دارد لیکن در تبصره‌ای که به بند ۲ ماده ۳۲ قواعد آنسیترال افزوده شده، آمده است که "اصطلاح طرف‌ها به معنی طرف‌های داوری است."

بدست دهد (ماده ۳۵)(۲)، (دو) از دیوان تقاضا کند در مورد آن دسته از دعاوی که در جریان داوری ارائه شده لکن در حکم ذکری از آنها به میان نیامده، حکم تکمیلی صادر گردد (ماده ۳۷)(۳)، و (سه) تقاضا کند که دیوان هرگونه اشتباه محاسبه، غلط های انشایی و املایی یا اشتباهاتی از این دست را تصحیح کند (ماده ۳۶)(۴). هر یک از این درخواستها باید ظرف ۳۰ روز پس از دریافت حکم

---

۲ ـ متن کامل ماده ۳۵ به شرح زیر است:

"۱ ـ هر یک از طرف‌ها می‌تواند ظرف سی روز پس از دریافت حکم، ضمن اطلاع به طرف دیگر، از دیوان داوری تقاضا کند که تفسیری از حکم بدست دهد.

۲ ـ این تفسیر به صورت کتبی و ظرف چهل و پنج روز پس از دریافت تقاضا انجام خواهد شد. این تفسیر بخشی از حکم بوده و مفاد بندهای ۲ تا ۷ ماده ۳۲ در مورد آن مجری خواهد بود."

۳ ـ متن کامل ماده ۳۷ به شرح زیر مقرر می‌دارد:

"۱ ـ هر یک از طرف‌ها می‌تواند ضمن اطلاع به طرف دیگر، ظرف سی روز پس از دریافت حکم از دیوان داوری تقاضا کند در مورد آن دسته از دعاوی که در جریان داوری ارائه شده، لکن در حکم ذکری از آنها به میان نیامده، حکم تکمیلی صادر نماید.

۲ ـ هرگاه دیوان داوری تقاضای صدور حکم تکمیلی را موجه تشخیص دهد و معتقد شود که حکم قبلی را می‌توان بدون تشکیل جلسات استماع یا ارائه مستندات دیگر با صدور حکم تکمیلی در باب دعاوی محذوف تصحیح کرد، ظرف شصت روز پس از دریافت تقاضا، حکم خود را کامل خواهد کرد.

۳ ـ درصورت صدور حکم تکمیلی، مفاد بندهای ۲ تا ۷ ماده ۳۲ مجری خواهد بود."

۴ ـ متن کامل ماده ۳۶ به شرح زیر است:

"۱ ـ هر یک از طرف‌های داوری می‌تواند ضمن اطلاع به طرف دیگر، ظرف سی روز پس از دریافت حکم، از دیوان داوری تقاضا کند که هرگونه اشتباه محاسبه، غلط های انشایی و املایی یا اشتباهاتی از این دست را تصحیح کند. دیوان داوری می‌تواند به ابتکار خود ظرف سی روز پس از ابلاغ حکم، چنین تصحیحاتی را بعمل آورد.

۲ ـ اینگونه تصمیمات کتبی بوده و مفاد بندهای ۲ تا ۷ ماده ۳۲ در مورد آن مجری خواهد بود."

به عمل آید.

۹ - با توجه به مراتب بالا، قبل از اتخاذ تصمیم راجع به ماهیت هر درخواستی، دیوان باید ابتدا مشخص کند که آیا اظهاریه‌های وزارت نیرو، وزارت کشاورزی و سازمان امور اداری با ضوابط مقرر در قواعد دیوان منطبق است یا خیر و اگر منطبق است - آیا کلیه شرایط و الزامات شکلی را حائز می‌باشد یا نه.

الف - وزارت نیرو

۱۰ - وزارت نیرو در اظهاریه خود به بند ۲ ماده ۳۲ و ماده ۳۷ قواعد آنسیترال استناد کرده است(۵). بند ۲ ماده ۳۲ صرفا" موئید الزام آور بودن احکام است. بنگرید به بند ۸ بالا. وزارت نیرو در ارتباط با درخواست خود دایر بر اینکه دیوان توضیح بیشتری درباره مبنای یکی از یافته‌های خود بدهد، به بند ۲ ماده ۳۲ استناد کرده است. بنابراین دیوان تصور می‌کند که قصد وزارت نیرو استناد به بند ۳ ماده ۳۲ قواعد دیوان است که دیوان را ملزم می‌سازد "دلایلی را که مبنای صدور حکم بوده، ذکر [نماید]"(٦).

---

۵ - ماده ۳۷ قواعد دیوان که در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳٦۲ [سوم مه ۱۹۸۳] به تصویب رسید عینا" ماده ۳۷ قواعد آنسیترال است. لکن در تبصره‌ای که به ماده ۳۷ قواعد دیوان افزوده شده، آمده است که "اصطلاح طرف به معنی طرف داوری است."

٦ - بند ۳ ماده ۳۲ قواعد دیوان به شرح زیر است:

"دیوان داوری دلایلی را که مبنای صدور حکم بوده ذکر خواهد کرد مگر آنکه طرف‌ها موافقت کرده باشند که از دلایل صدور حکم ذکری به میان نیاید. داوران می‌توانند درخواست کنند که رأی موافق یا مخالف ایشان با ذکر دلیل یا بدون ذکر دلیل ثبت شود".

نحوه انشای این بند با متن بند ۳ ماده ۳۲ قواعد آنسیترال تطبیق می‌کند، به استثنای آخرین جمله این بند که طبق بند ۲ ماده سه بیانیه حل و فصل دعاوی، به متن قاعده آنسیترال افزوده گردید. همچنین، تبصره‌ای به ماده ۳۲ افزوده شد که اشعار می‌دارد اصطلاح طرف‌ها آنچنانکه در این ماده به کار رفته، به معنی طرف‌های داوری است.

۱۱ - تصمیمی که ظاهرا" موجد تقاضای اول وزارت نیرو شده است، مربوط به مطالبه مبلغ ۵۱۷،۲۳۹/۶۶ دلار(۷) توسط خواهان بابت هزینه‌های داوری است. بنگرید به : بندهای ۳۸۵ و ۳۸۶ حکم. در حکم، مبلغ ۴۵،۰۰۰/- دلار بابت این قبیل هزینه‌ها اعطا گردید. در این رابطه، وزارت نیرو درخواست کرده است که دیوان "دلایلی را که مبنای صدور حکم مزبور قرار گرفته تشریح فرموده و سهم این وزارت را از بابت محکوم‌به معین نماید." تصمیم مندرج در حکم دایر بر پرداخت هزینه‌های داوری، مستند به اظهارات طرفین، قواعد خاص دیوان در اجازه پرداخت هزینه‌ها و همچنین رویه قضایی دیوان در تفسیر آن قواعد، می‌باشد. بنگرید به : بندهای ۳۸۶ و ۳۸۷ (و) حکم. دیوان بر این نظر است که در حکم صادره، توضیح کافی درباره اعمال اختیار دیوان به موجب مواد ۳۸ و ۴۰ قواعد دیوان در اعطای هزینه‌های معقول داده شده و نیازی نیست که دیوان مبلغ هزینه‌های مورد حکم را تسهیم نماید. دیوان مضافا" متذکر می‌شود که قواعد دیوان به طرف‌های داوری حق نمی‌دهد که راجع به این مساله با دیوان وارد تبادل نظر شوند که آیا دیوان ـــ در تاٴمین نظر طرف‌های مزبور ـــــ بند (۳) ماده ۳۲ قواعد خود را رعایت کرده است یا خیر و علاوه بر این، در قواعد دیوان پژوهش خواهی از حکم صادره یا تجدیدنظر در آن مقرر نشده است.

۱۲ - دومین درخواست وزارت نیرو اشاره به راٴی دیوان دارد مبنی بر اینکه وزارت نیرو باید مبلغ ۲۶۰،۹۰۳/۵۰ دلار (به علاوه بهره) به خواهان بپردازد. بنگرید به : بندهای ۳۳۳، ۳۳۵ و ۳۸۷ (ج) حکم. وزارت نیرو به دلایلی اشاره می‌کند که در لوایح کتبی خود و نیز در جلسه استماع عنوان کرده و دیوان آنها را قانع‌کننده نیافته بود. استدلالات مشخصی که وزارت نیرو بدان اشاره کرده، صراحتا" در حکم رد نشده است، لکن راٴی دیوان درباره ادعای مورد بحث به روشنی دلالت بر آن

---

۷ - منظور از کلیه ارقام دلاری در تصمیم حاضر، دلار آمریکاست.

دارد که دیوان این استدلالات را قانع‌کننده نیافته است. وزارت نیرو اکنون این استدلالات را تکرار کرده، و نتیجه می‌گیرد که "رد ادعای مطروحه را بر همین اساس استدلال و اثبات نموده است." به علاوه، وزارت نیرو تقاضا دارد که دیوان "دستور فرماید در اجرای ماده ۳۷ مقررات یونسیترال نسبت به تأمین حقوق مذکور اقدام لازم معمول نمایند."

۱۳ - همانطور که در بالا خاطرنشان شد، ماده ۳۷ قواعد دیوان به طرف‌های داوری حق می‌دهد از دیوان تقاضا کنند در مورد آن دسته از دعاوی که در جریان داوری ارائه شده، لکن در حکم ذکری از آنها به میان نیامده، حکم تکمیلی صادر نماید. لکن در مورد حاضر، حکم دیوان به روشنی و بدون ابهام درباره ادعاهای مطروح توسط خواهان علیه وزارت نیرو و همچنین ادعاهای متقابل آن وزارت علیه خواهان اعلام نظر کرده و ادعایی نیز در آن حذف نشده است. لذا درخواست وزارت نیرو نمی‌تواند بر ماده ۳۷ قواعد دیوان مبتنی باشد و درخواست مزبور گرچه به عنوان تقاضایی برای صدور حکم تکمیلی ارائه شده، اساساً درخواست پژوهش یا درخواست تجدیدنظر در حکم صادره می‌باشد. لیکن، همانطور که در بالا خاطرنشان شد، در قواعد دیوان، پژوهشخواهی یا تجدیدنظر در حکم مقرر نشده است. لذا دیوان درخواست دوم وزارت نیرو را رد می‌کند.

ب - <u>سازمان امور اداری و استخدامی کشور</u>

۱۴ - گرچه سازمان امور اداری در درخواست خود به بند ۳ ماده ۳۲ و ماده ۳۵ قواعد آنسیترال اشاره کرده، اظهاریه آن سازمان صرفاً تجدید استدلال درباره موضع وی بوده و تقاضای "تأمین و احقاق حقوق خود را کرده است." تقاضای سازمان امور اداری در واقع اینست که دیوان پرونده‌ای را که قبلاً با صدور حکم خاتمه یافته، از

نو مفتوح نماید. از آنجا که در قواعد دیوان افتتاح مجدد پرونده پیش‌بینی نشده است، دیوان قادر به اجابت درخواست سازمان امور اداری نمی‌باشد.

ج - وزارت کشاورزی

۱۵ - وزارت کشاورزی اظهار داشته است که درخواست وی برمبنای مواد ۳۶ و ۳۷ قواعد دیوان است. با این وصف، وزارت کشاورزی درخواستی برای تصحیح حکم به شرح مقرر در ماده ۳۶ و یا تقاضای صدور حکم تکمیلی به شرح مقرر در ماده ۳۷ قواعد دیوان مطرح نمی‌کند بلکه کوشیده است پرونده را از پاره‌ای جهات از نو در معرض بحث و استدلال قرار دهد و ادله جدیدی، به شکل یک مصالحه‌نامه ادعایی مورخ ۲۷ آذرماه ۱۳۶۰ [۱۸ دسامبر ۱۹۸۱] ارائه نماید. دیوان معتقد است که وزارت کشاورزی فرصت کافی برای ارائه کلیه استدلالات و تسلیم کلیه ادله‌ای که موثر در مقام می‌دانسته داشته است. قواعد دیوان اجازه نمی‌دهد که پس از آنکه پرونده‌ای با صدور حکم مختومه شد، ادله و مدارک جدیدی ارائه شود. بنابراین، استدلالات و ادله مندرج در درخواست مزبور رد می‌شود.

چهار - تصمیم

۱۶ - بنا به دلایل پیش‌گفته،

دیوان به شرح زیر تصمیم اتخاذ می‌کند :

درخواست‌های خواندگان، **وزارت نیرو ، سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت کشاورزی** ، درباره حکم شماره ۳-۶۰-۴۸۵ که در اظهاریه‌های مورخ ۲۱

دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

DUPLICATE ORIGINAL
«نسخه برابر اصل»

پرونده شماره ۶۰
شعبه سه
تصمیم شماره ۳-۶۰-۹ دی.سی.ا ئی

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL
دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده
FILED ثبت شد
DATE 30 MAY 1991
تاریخ ۹ /۳/ ۱۳۷۰

دولوپمنت اند ریسورسز کورپوریشن ،

خواهان،

- و -

دولت جمهوری اسلامی ایران ،

سازمان آب و برق خوزستان ،

سازمان امور اداری و استخدامی کشور ،

وزارت نیرو ،

وزارت کشاورزی ،

شرکت ملی نفت ایران ،

وزارت اقتصاد و

بانک مرکزی ،

خواندگان.

تصمیم

یک - پیشگفتار

۱ - خواهان، **دولوپمنت اند ریسورسز کورپوریشن** در تاریخ ۲۶ آبان ماه ۱۳۶۰ [۱۷ نوامبر ۱۹۸۱] دادخواست خود را به طرفیت **دولت جمهوری اسلامی ایران** ، **سازمان آب و برق خوزستان** ، **سازمان امور اداری و استخدامی کشور** ، **وزارت نیرو** ، **وزارت کشاورزی** ، **شرکت ملی نفت ایران** ، به عنوان جانشین **شرکت خدمات نفت ایران** ، **وزارت اقتصاد و بانک مرکزی** به ثبت رساند.

۲ - طرفین لوایحی راجع به کلیه موضوعات متنازع‌فیه در پرونده حاضر به ثبت رساندند. جلسه استماع مقدماتی در تاریخ ششم اردیبهشت ماه ۱۳۶۳ [۲۶ آوریل ۱۹۸۴] و جلسه استماع در روزهای هشتم و نهم اسفندماه ۱۳۶۴ [۲۷ و ۲۸ فوریه ۱۹۸۶] برگزار شد. طرفین اظهاریه‌ها و درخواست‌هایی در زمینه موضوعات شکلی عنوان کردند.

۳ - در تاریخ چهارم تیرماه ۱۳۶۹ [۲۵ ژوئن ۱۹۹۰] دیوان متن انگلیسی حکم پرونده حاضر را امضاء و ثبت کرد. متن فارسی حکم در تاریخ ۲۳ مهرماه ۱۳۶۹ [۱۵ اکتبر ۱۹۹۰] به ثبت رسید. دولوپمنت اند ریسورسز کورپوریشن و دولت جمهوری اسلامی ایران و دیگران ، حکم شماره ۳-۶۰-۴۸۵ مورخ چهارم تیرماه ۱۳۶۹ [۲۵ ژوئن ۱۹۹۰].

۴ - بدنبال ثبت حکم، سه خوانده از خواندگان پرونده، یعنی وزارت کشاورزی، وزارت نیرو و سازمان امور اداری و استخدامی کشور ("سازمان امور اداری") مدارکی نزد دفتر دیوان به ثبت رسانده، راجع به حکم اظهارنظر کردند.

دو - نظرات خواندگان درباره حکم

الف - وزارت نیرو

۵ - در تاریخ ۲۱ آبان ۱۳۶۹ [۱۲ نوامبر ۱۹۹۰] وزارت نیرو مدرکی تحت عنوان: "نظرات وزارت نیروی جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با رأی شماره ۳-۶۰-۴۸۵ مورخ چهارم تیرماه ۱۳۶۹ [۲۵ ژوئن ۱۹۹۰]" به ثبت رساند. وزارت نیرو با استناد به بند ۲ ماده ۳۲ و ماده ۳۷ قواعد آنسیترال از دیوان درخواست کرده است که (یک) راجع به بعضی مطالب مندرج در حکم توضیح دهد و (دو) دستوری صادر کرده، بعضی موضوعات را که وزارت نیرو حسب ادعا به استحضار دیوان رسانیده، لیکن دیوان در حکم صادره خود به آنها نپرداخته مورد رسیدگی قرار دهد. به علاوه، وزارت نیرو، بدون آنکه درخواست مشخصی از دیوان بنماید، اظهار داشته است که "در توجیه رد [درخواست وزارت نیرو برای برپایی جلسه استماع مجدد] از جانب دیوان نظریه‌ای عنوان نشده است".

ب - سازمان امور اداری و استخدامی کشور

۶ - در تاریخ ۲۱ آبان‌ماه ۱۳۶۹ [۱۲ نوامبر ۱۹۹۰] سازمان امور اداری سندی تحت عنوان: "نظرات سازمان امور اداری و استخدامی کشور در ارتباط با رأی شماره ۳-۶۰-۴۸۵" به ثبت رسانده و با استناد به مواد ۳۲ و ۳۵ قواعد آنسیترال، "تقاضای تأمین و احقاق حقوق خود" را کرد. درخواست سازمان امور اداری بر این اظهار کلی سازمان مبتنی است که در حکم صادره توضیح کافی درباره تصمیم دیوان مبنی بر مسئولیت [خوانده] داده نشده و مشخصا" اینکه بعضی دلایل ارائه شده توسط آن سازمان در لایحه ادعای متقابل، به قدر کافی در حکم مورد بررسی واقع نشده است.

ج - وزارت کشاورزی

۷ - در تاریخ ۲۴ آبان‌ماه ۱۳۶۹ [۱۵ نوامبر ۱۹۹۰] وزارت کشاورزی سندی تحت عنوان: "نظرات وزارت کشاورزی ایران در ارتباط با رأی شماره ۳-۶۰-۴۸۵" به ثبت رسانده، طی آن از دیوان تقاضا کرد که اقدام به "اصلاح و تکمیل رأی صادره" نماید. وزارت کشاورزی، با استناد به مواد ۳۶ و ۳۷ قواعد دیوان درخواست کرده است که ادله و مدارک جدیدی به دیوان ارائه دهد که حسب ادعا ثابت می‌کند که براساس مذاکرات اصلاحی که طرفین به عمل آورده بودند، خواهان استحقاق دریافت تنها ۷۰،۰۰۰/- دلار را داشته و نه مبلغی که دیوان مورد حکم قرار داده است.

سه - نتیجه‌گیری‌های دیوان

۸ - بیانیه حل و فصل دعاوی و قواعد دیوان علی‌الاصول اجازه نمی‌دهند که احکام صادره، مجددا" مفتوح شده و یا مورد تجدید رسیدگی قرار گیرند. بند ۱ ماده چهار بیانیه حل و فصل دعاوی اشعار می‌دارد: "تمام تصمیمات و احکام هیئت داوری قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود". همچنین، بند ۲ ماده ۳۲ قواعد دیوان مقرر می‌دارد: "حکم، کتبی بوده و اجرای آن برای طرف‌ها الزامی است"(۱). با این وصف، پس از آنکه حکم نهایی صادر می‌شود، قواعد دیوان صراحتا" اجازه می‌دهد که (یک) هر یک از طرف‌های پرونده مربوط از دیوان تقاضا کند که تفسیری از حکم

---

۱ - قسمتی از بند ۲ ماده سه بیانیه حل و فصل دعاوی مقرر می‌دارد: "اجرای امور هیئت طبق مقررات حکمیت کمیسیون سازمان ملل متحد درباره حقوق تجارت بین‌المللی خواهد بود، مگر در مواردی که توسط طرفین و یا توسط هیئت داوری به منظور اطمینان از اجرای این بیانیه اصلاح میشود". بند ۲ ماده ۳۲ قواعد دیوان که در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ۱۳۶۲ [سوم مه ۱۹۸۳] به تصویب رسید با بند ۲ ماده ۳۲ قواعد آنسیترال عینا" مطابقت دارد لیکن در تبصره‌ای که به بند ۲ ماده ۳۲ قواعد آنسیترال افزوده شده، آمده است که "اصطلاح طرف‌ها به معنی طرف‌های داوری است."

بدست دهد (ماده ۳۵)(۲)، (دو) از دیوان تقاضا کند در مورد آن دسته از دعاوی که در جریان داوری ارائه شده لکن در حکم ذکری از آنها به میان نیامده، حکم تکمیلی صادر گردد (ماده ۳۷)(۳)، و (سه) تقاضا کند که دیوان هرگونه اشتباه محاسبه، غلط های انشایی و املایی یا اشتباهاتی از این دست را تصحیح کند (ماده ۳۶)(۴). هر یک از این درخواستها باید ظرف ۳۰ روز پس از دریافت حکم

---

۲ ـ متن کامل ماده ۳۵ به شرح زیر است:

"۱ ـ هر یک از طرف‌ها می‌تواند ظرف سی روز پس از دریافت حکم، ضمن اطلاع به طرف دیگر، از دیوان داوری تقاضا کند که تفسیری از حکم بدست دهد.

۲ ـ این تفسیر به صورت کتبی و ظرف چهل و پنج روز پس از دریافت تقاضا انجام خواهد شد. این تفسیر بخشی از حکم بوده و مفاد بندهای ۲ تا ۷ ماده ۳۲ در مورد آن مجری خواهد بود."

۳ ـ متن کامل ماده ۳۷ به شرح زیر مقرر می‌دارد:

"۱ ـ هر یک از طرف‌ها می‌تواند ضمن اطلاع به طرف دیگر، ظرف سی روز پس از دریافت حکم از دیوان داوری تقاضا کند در مورد آن دسته از دعاوی که در جریان داوری ارائه شده، لکن در حکم ذکری از آنها به میان نیامده، حکم تکمیلی صادر نماید.

۲ ـ هرگاه دیوان داوری تقاضای صدور حکم تکمیلی را موجه تشخیص دهد و معتقد شود که حکم قبلی را می‌توان بدون تشکیل جلسات استماع یا ارائه مستندات دیگر با صدور حکم تکمیلی در باب دعاوی محذوف تصحیح کرد، ظرف شصت روز پس از دریافت تقاضا، حکم خود را کامل خواهد کرد.

۳ ـ درصورت صدور حکم تکمیلی، مفاد بندهای ۲ تا ۷ ماده ۳۲ مجری خواهد بود."

۴ ـ متن کامل ماده ۳۶ به شرح زیر است:

"۱ ـ هر یک از طرف‌های داوری می‌تواند ضمن اطلاع به طرف دیگر، ظرف سی روز پس از دریافت حکم، از دیوان داوری تقاضا کند که هرگونه اشتباه محاسبه، غلط های انشایی و املایی یا اشتباهاتی از این دست را تصحیح کند. دیوان داوری می‌تواند به ابتکار خود ظرف سی روز پس از ابلاغ حکم، چنین تصحیحاتی را بعمل آورد.

۲ ـ اینگونه تصمیمات کتبی بوده و مفاد بندهای ۲ تا ۷ ماده ۳۲ در مورد آن مجری خواهد بود."

به عمل آید.

۹ - با توجه به مراتب بالا، قبل از اتخاذ تصمیم راجع به ماهیت هر درخواستی، دیوان باید ابتدا مشخص کند که آیا اظهاریه‌های وزارت نیرو، وزارت کشاورزی و سازمان امور اداری با ضوابط مقرر در قواعد دیوان منطبق است یا خیر و اگر منطبق است - آیا کلیه شرایط و الزامات شکلی را حائز می‌باشد یا نه.

الف - وزارت نیرو

۱۰ - وزارت نیرو در اظهاریه خود به بند ۲ ماده ۳۲ و ماده ۳۷ قواعد آنسیترال استناد کرده است(۵). بند ۲ ماده ۳۲ صرفا" موئید الزام آور بودن احکام است. بنگرید به بند ۸ بالا. وزارت نیرو در ارتباط با درخواست خود دایر بر اینکه دیوان توضیح بیشتری درباره مبنای یکی از یافته‌های خود بدهد، به بند ۲ ماده ۳۲ استناد کرده است. بنابراین دیوان تصور می‌کند که قصد وزارت نیرو استناد به بند ۳ ماده ۳۲ قواعد دیوان است که دیوان را ملزم می‌سازد "دلایلی را که مبنای صدور حکم بوده، ذکر [نماید]"(٦).

---

۵ - ماده ۳۷ قواعد دیوان که در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳٦۲ [سوم مه ۱۹۸۳] به تصویب رسید عینا" ماده ۳۷ قواعد آنسیترال است. لکن در تبصره‌ای که به ماده ۳۷ قواعد دیوان افزوده شده، آمده است که "اصطلاح طرف به معنی طرف داوری است."

٦ - بند ۳ ماده ۳۲ قواعد دیوان به شرح زیر است:

"دیوان داوری دلایلی را که مبنای صدور حکم بوده ذکر خواهد کرد مگر آنکه طرف‌ها موافقت کرده باشند که از دلایل صدور حکم ذکری به میان نیاید. داوران می‌توانند درخواست کنند که رأی موافق یا مخالف ایشان با ذکر دلیل یا بدون ذکر دلیل ثبت شود".

نحوه انشای این بند با متن بند ۳ ماده ۳۲ قواعد آنسیترال تطبیق می‌کند، به استثنای آخرین جمله این بند که طبق بند ۲ ماده سه بیانیه حل و فصل دعاوی، به متن قاعده آنسیترال افزوده گردید. همچنین، تبصره‌ای به ماده ۳۲ افزوده شد که اشعار می‌دارد اصطلاح طرف‌ها آنچنانکه در این ماده به کار رفته، به معنی طرف‌های داوری است.

۱۱ - تصمیمی که ظاهرا" موجد تقاضای اول وزارت نیرو شده است، مربوط به مطالبه مبلغ ۵۱۷،۲۳۹/۶۶ دلار(۷) توسط خواهان بابت هزینه‌های داوری است. بنگرید به : بندهای ۳۸۵ و ۳۸۶ حکم. در حکم، مبلغ ۴۵،۰۰۰/- دلار بابت این قبیل هزینه‌ها اعطا گردید. در این رابطه، وزارت نیرو درخواست کرده است که دیوان "دلایلی را که مبنای صدور حکم مزبور قرار گرفته تشریح فرموده و سهم این وزارت را از بابت محکوم‌به معین نماید." تصمیم مندرج در حکم دایر بر پرداخت هزینه‌های داوری، مستند به اظهارات طرفین، قواعد خاص دیوان در اجازه پرداخت هزینه‌ها و همچنین رویه قضایی دیوان در تفسیر آن قواعد، می‌باشد. بنگرید به : بندهای ۳۸۶ و ۳۸۷ (و) حکم. دیوان بر این نظر است که در حکم صادره، توضیح کافی درباره اعمال اختیار دیوان به موجب مواد ۳۸ و ۴۰ قواعد دیوان در اعطای هزینه‌های معقول داده شده و نیازی نیست که دیوان مبلغ هزینه‌های مورد حکم را تسهیم نماید. دیوان مضافا" متذکر می‌شود که قواعد دیوان به طرف‌های داوری حق نمی‌دهد که راجع به این مساله با دیوان وارد تبادل نظر شوند که آیا دیوان ـــ در تاٴمین نظر طرف‌های مزبور ـــــ بند (۳) ماده ۳۲ قواعد خود را رعایت کرده است یا خیر و علاوه بر این، در قواعد دیوان پژوهش خواهی از حکم صادره یا تجدیدنظر در آن مقرر نشده است.

۱۲ - دومین درخواست وزارت نیرو اشاره به راٴی دیوان دارد مبنی بر اینکه وزارت نیرو باید مبلغ ۲۶۰،۹۰۳/۵۰ دلار (به علاوه بهره) به خواهان بپردازد. بنگرید به : بندهای ۳۳۳، ۳۳۵ و ۳۸۷ (ج) حکم. وزارت نیرو به دلایلی اشاره می‌کند که در لوایح کتبی خود و نیز در جلسه استماع عنوان کرده و دیوان آنها را قانع‌کننده نیافته بود. استدلالات مشخصی که وزارت نیرو بدان اشاره کرده، صراحتا" در حکم رد نشده است، لکن راٴی دیوان درباره ادعای مورد بحث به روشنی دلالت بر آن

---

۷ - منظور از کلیه ارقام دلاری در تصمیم حاضر، دلار آمریکاست.

دارد که دیوان این استدلالات را قانع‌کننده نیافته است. وزارت نیرو اکنون این استدلالات را تکرار کرده، و نتیجه می‌گیرد که "رد ادعای مطروحه را بر همین اساس استدلال و اثبات نموده است." به علاوه، وزارت نیرو تقاضا دارد که دیوان "دستور فرماید در اجرای ماده ۳۷ مقررات یونسیترال نسبت به تأمین حقوق مذکور اقدام لازم معمول نمایند."

۱۳ - همانطور که در بالا خاطرنشان شد، ماده ۳۷ قواعد دیوان به طرف‌های داوری حق می‌دهد از دیوان تقاضا کنند در مورد آن دسته از دعاوی که در جریان داوری ارائه شده، لکن در حکم ذکری از آنها به میان نیامده، حکم تکمیلی صادر نماید. لکن در مورد حاضر، حکم دیوان به روشنی و بدون ابهام درباره ادعاهای مطروح توسط خواهان علیه وزارت نیرو و همچنین ادعاهای متقابل آن وزارت علیه خواهان اعلام نظر کرده و ادعایی نیز در آن حذف نشده است. لذا درخواست وزارت نیرو نمی‌تواند بر ماده ۳۷ قواعد دیوان مبتنی باشد و درخواست مزبور گرچه به عنوان تقاضایی برای صدور حکم تکمیلی ارائه شده، اساساً درخواست پژوهش یا درخواست تجدیدنظر در حکم صادره می‌باشد. لیکن، همانطور که در بالا خاطرنشان شد، در قواعد دیوان، پژوهشخواهی یا تجدیدنظر در حکم مقرر نشده است. لذا دیوان درخواست دوم وزارت نیرو را رد می‌کند.

ب - <u>سازمان امور اداری و استخدامی کشور</u>

۱۴ - گرچه سازمان امور اداری در درخواست خود به بند ۳ ماده ۳۲ و ماده ۳۵ قواعد آنسیترال اشاره کرده، اظهاریه آن سازمان صرفاً تجدید استدلال درباره موضع وی بوده و تقاضای "تأمین و احقاق حقوق خود را کرده است." تقاضای سازمان امور اداری در واقع اینست که دیوان پرونده‌ای را که قبلاً با صدور حکم خاتمه یافته، از

نو مفتوح نماید. از آنجا که در قواعد دیوان افتتاح مجدد پرونده پیش‌بینی نشده است، دیوان قادر به اجابت درخواست سازمان امور اداری نمی‌باشد.

ج - وزارت کشاورزی

۱۵ - وزارت کشاورزی اظهار داشته است که درخواست وی برمبنای مواد ۳۶ و ۳۷ قواعد دیوان است. با این وصف، وزارت کشاورزی درخواستی برای تصحیح حکم به شرح مقرر در ماده ۳۶ و یا تقاضای صدور حکم تکمیلی به شرح مقرر در ماده ۳۷ قواعد دیوان مطرح نمی‌کند بلکه کوشیده است پرونده را از پاره‌ای جهات از نو در معرض بحث و استدلال قرار دهد و ادله جدیدی، به شکل یک مصالحه‌نامه ادعایی مورخ ۲۷ آذرماه ۱۳۶۰ [۱۸ دسامبر ۱۹۸۱] ارائه نماید. دیوان معتقد است که وزارت کشاورزی فرصت کافی برای ارائه کلیه استدلالات و تسلیم کلیه ادله‌ای که موثر در مقام می‌دانسته داشته است. قواعد دیوان اجازه نمی‌دهد که پس از آنکه پرونده‌ای با صدور حکم مختومه شد، ادله و مدارک جدیدی ارائه شود. بنابراین، استدلالات و ادله مندرج در درخواست مزبور رد می‌شود.

چهار - تصمیم

۱۶ - بنا به دلایل پیش‌گفته،

دیوان به شرح زیر تصمیم اتخاذ می‌کند :

درخواست‌های خواندگان، **وزارت نیرو ، سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت کشاورزی** ، درباره حکم شماره ۳-۶۰-۴۸۵ که در اظهاریه‌های مورخ ۲۱

آبان و ۲۴ آبان ۱۳۶۹ [۱۲ نوامبر و ۱۵ نوامبر ۱۹۹۰] آنان مندرج است، رد می‌شود.

لاهه، به تاریخ ۹ خرداد ۱۳۷۰ برابر با ۳۰ مه ۱۹۹۱.

گایتانو آرانجیو - روئیتس

رئیس شعبه سه

به نام خدا

چارلز ان. براوئر

پرویز انصاری معین

بنگرید به نظر مخالف و موافق اینجانب که متن فارسی آن در ۲۹ آبان‌ماه ۱۳۶۹ [۲۰ نوامبر ۱۹۹۰] و متن انگلیسی آن در ۲۸ دی‌ماه ۱۳۶۹ [۱۸ ژانویه ۱۹۹۱] به ثبت رسید.